https://doi.org/10.52505/1857-4300.2021.2(314).08
CZU:811.135.1'367.2

ASPECTE DEFINITORII ALE SUBIECTULUI LOGIC ÎN PROPOZIȚIE

Petru BUTUC

Doctor în filologie, conferențiar universitar
E-mail: butuc.petru@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9667-201X
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" (Chișinău)

Defining Aspects of the Logical Subject into the Sentence

Abstract

Although linguistics, the science of language, has reached a high level of development, anyway in syntax there are still many unsolved problems. A very important problem is the one that identifies the parts of the sentences. Therefore, because of inconsistent application of principles, at the analysis of language acts, at the syntactic level, sometimes the extreme structural-grammatical formalism is reached, which, as a result, superimpose parts of sentences over parts of speech, the criterion which conducts to a morphological interpretation of syntax. Such a syntactical analysis is useless, because it makes impossible the real identification of text ideas.

Grammarians, situated on morphological positions in syntax, are launching different methodological versions this way. One of them would be that the grammar case form is decisive for identification of the parts of sentences. Such a method is less applicable in Romanian, because at the same grammatical form of the case we have several syntactic functions and at the same function - several forms. In this study the author tries to analyze these morphological and syntactic aspects by demonstration, referring, in particular, to the semantic-syntactic status of the logical subject in the sentence.

Keywords: logical and semantic principle, the structural and grammatical formalism, morphological restructuring of syntax, functional syntax, pragmatic aspect, syntagmatic aspect.

Rezumat

Deși lingvistica, știință a limbii, a ajuns în prezent la un nivel înalt de dezvoltare, totuși în domeniul sintaxei mai rămân încă multe probleme nesoluționate îndeajuns. Una dintre ele, foarte importantă, este cea a criteriului de determinare a părților de propoziție. Astfel, din cauza aplicării inconsecvente a principiilor, la analiza faptelor de limbă, la nivel sintactic, se ajunge uneori în extrema formalismului structural-gramatical, prin

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

care, drept rezultat, sunt suprapuse părțile de propoziție cu părțile de vorbire, ceea ce conduce spre o morfologizare a sintaxei. O atare analiză sintactică este fără de folos, deoarece face imposibilă identificarea reală a gândurilor din text.

Grămătiștii, situați pe poziții morfologiste în sintaxă, lansează diferite variante metodologice în acest sens. Una dintre ele ar fi cea prin care se susține că forma gramaticală de caz al cuvântului ar fi decisivă la identificarea părților de propoziție. O astfel de metodă este mai puțin aplicabilă în limba română, deoarece la aceeași formă gramaticală de caz avem mai multe funcții sintactice și la aceeași funcție – mai multe forme.

Aceste aspecte morfologice și sintactice încercăm să le analizăm prin demonstrare în studiul ce urmează, referindu-ne, în special, la statutul semantico-sintactic al subiectului logic în propoziție.

Cuvinte-cheie: principiu logic și semantic, formalism structural-gramatical, morfologizare a sintaxei, sintaxa formală, aspect pragmatic, aspect sintagmatic etc.

Se știe că la analiza faptelor de limbă, conform criteriilor metodologice ale sintaxei funcționale, „referința la caracteristicile de ordin semantic, pertinente sub aspect pragmatic și sintagmatic, nu poate fi diminuată și nici omisă”, fiindcă, la o atare procedură lingvistică, drept rezultat, „obținem, pe de o parte, o sintaxă semantică și, pe de altă parte, o semantică sintactică, împreună evoluând într-un corolar al interdependenței dintre planul conținutului și cel al expresiei” (Diaconescu, 1989, p. 110). Astfel, în cadrul general al gramaticii, sintaxa și semantica se află într-o permanentă corelație, de care, fiind indisolubil legate, nu se separă. „În acest fel, susține Eugen Coșeriu, nu e bine să distingem între sintaxă și gramatică, deoarece, într-un anumit sens, tot ce este gramatică în limbă este și sintaxă” (Coșeriu, 1994, p. 65). Această observație ne obligă să sesizăm corect simbioza raporturilor dintre gramatică și sintaxă, dat fiind faptul că numai în așa mod vom putea determina mai exact locul și rolul fiecărei unități comunicative în sistemul ei morfologic și sintactic.

Sintaxa semantică sau funcțională însă se află în opoziție cu sintaxa structural-formală, deoarece aceasta din urmă, dând prioritate formei gramaticale a cuvântului în orice propoziție, face abstracție de semantică, absolutizând ideea conform căreia „două lexeme, deosebite ca sens, pot fi determinate și pe baza diferențelor de forme gramaticale, cu ajutorul comutației și distribuției”. (Diaconescu, 1989, p. 40) Este bine știut că morfologia creează formele structurale ale cuvintelor, iar sintaxa le definitivează prin sistemul ei de funcționare comunicativ-informativă, ceea ce face ca sintaxa să devină „veritabilă paradigmatică a semnificațiilor gramaticale”. (*ibidem*) În așa fel, datorită parametrilor sintaxei funcționale, dat fiind că tot ce ține de gramatică are și un sens comunicativ, „putem determina în cadrul propoziției, de rând cu semantica informativă, și sistemul structural-gramatical al constituenților ei” (*ibidem*).

Sintaxa funcțională se opune gramaticii structurale, deoarece nu-și are, ca scop în sine, forma gramaticală a unităților ei comunicative, ci doar le determină posibilitățile structurale, care, de fapt, stimulează procesul studierii semnificațiilor sau a conținuturilor informativ-comunicative ale

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

lexemelor aşa cum sunt ele concret structurate într-o limbă. Prin structură, „sintaxa funcţională subînţelege specificul relaţiilor interne sub orice aspect comunicativ al cuvântului în propoziţie, deoarece, la nivel sintactic, felul acestor raporturi constă în opoziţiile care se stabilesc între unităţile lexicale” (Coşeriu, 1994, p. 83).

Organizarea unităţilor lexicale într-un enunţ, conform principiilor semantice ale sintaxei funcţionale, alcătuieşte, de fapt, baza organizării structurale a unităţilor sintactice, încât un model sau o schemă semantică determină, în cele mai frecvente cazuri, schema sau modelul sintactic, după cum schema sau modelul sintactic, prin varietatea posibilităţilor de organizare structurală, actualizează unităţile semantice-comunicative în orice context. Datorită acestor corelaţii, când schema sau modelul coincid, planul semantic devine convergent cu planul sintactic” (Diaconescu, 1989, p. 126).

De aceste teze teoretice e necesar să se ţină cont sistematic la analiza sintactică a părţilor de propoziţie, încât factorul logic şi semantic să fie în permanenţă primordial. Din acest punct de vedere, trebuie ca, în orice enunţ, să se precizeze mai întâi sensul informativ al cuvântului cu relevanţă comunicativă (sintactică), întrucât numai după o atare procedură s-ar putea determina real valoarea semantico-funcţională a fiecărui cuvânt în propoziţie; cât despre identificarea formei gramaticale de exprimare, categoric, trebuie să alcătuiască cea din urmă etapă a analizei.

Considerăm că anume ignorarea factorului semantic la delimitarea subiectului logic în propoziţie a făcut vădit ostentativă reproşabila tendinţă de a suprapune în mare măsură categoriile sintactice cu cele morfologice, fapt care nu poate fi tăgăduit/combătut chiar şi după felul cum este prezentată respectiva parte de propoziţie în mai multe lucrări de gramatică: monografii, manuale, studii, articole etc. Interpretările nesemantice creează uneori impresia că subiectul în orice propoziţie nu este altceva decât doar un cuvânt (substantiv sau pronume) la cazul nominativ, care răspunde la întrebările *cine? ce?* O atare definire a subiectului ne orientează către o analiză formal-structurală, de obicei morfologistă, ce consistă doar din dezmembrarea elementelor constituente ale structurilor sintactice cu funcţie de subiect (a se vedea: Popescu, 1995, p. 443).

Eroarea analizei date este şi mai evidentă atunci când funcţia de subiect este realizată de o îmbinare de cuvinte alcătuită din două sau mai multe lexeme cu sens informativ unitar. Din cauza unei atare tratări morfologiste a subiectului logic dezvoltat, drept urmare, se produce fenomenul suprapunerii părţilor de propoziţie cu părţile de vorbire, ceea ce face ca şi categoriile sintactice să rămână categorii morfologice, astfel generând variate ambiguităţi.

Spiritul formalist la analiza sintactică a faptelor de limbă a creat situaţia în care, la identificarea subiectului propoziţiei se susţine, cu tot seriosul, că, în propoziţii de tipul *Omul neînvăţat este ca un copac neîngrijit*, substantivul „Omul” este subiect simplu, de sine stătător, iar adjectivul „neînvăţat” ar fi, chipurile, un vădit atribut acordat (a se vedea: Cartaleanu, Ciobanu, 2018, p. 176). O astfel de viziune este în conformitate cu tendinţele generale de a segmenta unităţile semantico-sintactice după componenţa structurală. Se face oarecum totul pentru a dizolva sintaxa în

BDD-A33090 © 2021 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

morfologie, de vreme ce analiza sintactică începe nu de la sensul informativ, dar de la forma gramaticală a cuvântului.

Trebuie totuşi să punem la bază principiile sintaxei funcţionale, prin care vom promova o analiză ce ar ţine de realitatea gândului scontat de vorbitor şi perceput corect de ascultător. În temeiul principiilor funcţionaliste, în enunţul *Omul neînvăţat este ca un copac neîngrijit*, rolul de subiect îl îndeplineşte nu numai substantivul „omul", ci întreaga îmbinare de cuvinte „omul neînvăţat", deoarece anume acest bloc alcătuieşte un tot întreg logic, semantic şi intonaţional. Numai substantivul cu adjectivul împreună răspund la întrebarea subiectului judecăţii, care este real în enunţ: *Despre cine se vorbeşte în propoziţie?* – despre *„omul neînvăţat"; Ce se spune despre subiectul „omul neînvăţat"? – este ca un copac neîngrijit* (ceea ce înseamnă că este inferior din punct de vedere moral şi intelectual). Luarea în bloc sintactic a subiectului logic „omul neînvăţat" este cerută şi de semantica informativă a predicatului nominal dezvoltat (*este ca un copac neîngrijit*), fapt susţinut şi de valoarea proverbială (metaforică) a enunţului, prin care se face, pe de o parte, o replică la adresa necărturăriei unora, iar, pe de altă parte, este şi un apel la o cultivare intelectuală prin învăţământ; de fapt, avem aceeaşi morală a proverbului: *Cine ştie carte are patru ochi*.

Prin urmare, viziunea semantică la identificarea subiectului în propoziţie face loc onorabil logicii reale, naturale, ceea ce are şi o deosebită importanţă la analiza, predarea şi cercetarea problemelor de sintaxă. Părţile principale ale propoziţiei, în raport cu părţile secundare, sunt categorii funcţionale, condiţionate, în primul rând, de poziţia lor semantico-funcţională. Subiectul şi predicatul formează unităţi sintactice propoziţionale oarecum independente gramatical, ce se intercondiţionează. Prin statutul lor sintactic, regentează subordonarea părţilor secundare, iar, datorită conţinutului predicativ pe care îl deţin împreună, alcătuiesc sintagma principală, sintagma numărul unu în orice enunţ; tot în temeiul categoriei predicativităţii, subiectul şi predicatul propoziţiei se află în raport de inerenţă unul faţă de altul (Banaru, 1973, p. 34).

Asemeni tuturor părţilor de propoziţie, subiectul şi predicatul se exprimă prin părţi de vorbire, cu care, în general, nu se suprapun, ceea ce înseamnă că nu toate substantivele pot fi subiecte numai pentru că au forma gramaticală a cazului nominativ, dar nici toate verbele nu pot forma de sine stătător predicatul. O dovadă în acest sens este faptul că chiar una şi aceeaşi parte de vorbire, în funcţie de relaţiile ce apar pe axa sintagmatică, poate îndeplini mai multe funcţii sintactice. De exemplu, substantivul cu prepoziţie „de jale" cumulează nu numai o singură funcţie sintactică, dar, în dependenţă de context, mult mai multe: 1) de complement circumstanţial cauzal: ***De jale** plânge tata,/ **De jale** plâng şi eu.* (V. Romanciuc); 2) de complement indirect: *La noi **de jale** povestesc / A codrilor desişuri*…, (O. Goga); 3) de subiect: „***De jale***" *este un substantiv cu prepoziţie*.; 4) de atribut: *Cântecele **de jale** le ascultau cu tristeţe în suflet*. (Tudor Colac).

Respectivele situaţii sintactice argumentează ideea că, la identificarea subiectului logic în propoziţie, e necesar să luăm ca bază criteriul semantic al sintaxei funcţionale, în caz contrar nu vom pătrunde în interiorul unităţilor sintactice, unele rămânând a fi ireale. Principiul logico-semantic ne sugerează să definim subiectul

BDD-A33090 © 2021 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

drept parte principală care exprimă agentul acțiunii, stării și existenței în propoziție și care răspunde la întrebările *despre cine* sau *despre ce se vorbește* în propoziție? (acestea sunt întrebările preluate din logică, știință a gândirii, din care a provenit sintaxa, ca nivel ce reprezintă limba sub aspect comunicativ); numai subiectul logic are tangențe directe cu structura judecății (Ciobanu, 1987, p. 86-89).

Grație acestui concept, funcția de subiect logic în propoziția ***Casa fără femeie*** *este ca o biserică devastată* o îndeplinește îmbinarea subliniată *casa fără femeie* (*Despre cine se vorbește* în propoziție? − despre *casa fără femeie*; *Ce se spune* despre subiectul *casa fără femeie*? − *este ca o biserică devastată*). Drept argument al adevărului științific despre relevanța sintactică a unităților acestei propoziții servește și faptul că niciun element component din ambele blocuri sintactice nu poate fi omis sau convertit în altă parte de propoziție, întrucât ar duce la denaturarea semantico-sintactică a enunțului, în general. De aceea, considerăm că anume metoda de analiză în spiritul sintaxei funcționale este reală și cu folos, întrucât alcătuiește o expresie a logicii reale și imanente a gândurilor din orice enunț.

Întrebările *cine? ce?* sunt incompatibile cu metodologia de identificare a subiectului logic, deoarece implică stricte aspecte morfologice. Prin întrebarea *ce?* sau *ce face?* putem identifica doar un subiect și un predicat fals, ireal: *ce? – casa… ce face? – este*. Mai mult decât atât, predicatul ar deveni unul nemotivat, odată ce verbul „a fi" este unul copulativ, lipsit de valoare predicativă. Aceasta ar însemna că, efectuând analiza sintactică în spirit morfologist, putem, în general, denatura valorile comunicativ-informative (sintactice) reale. Această unitate sintactică propozițională mai comportă și o valoare proverbială/ metaforică, ceea ce face inadmisibilă dezmembrarea blocului sintactic al subiectului (*casa fără femeie*) și al predicatului (*este ca o biserică devastată*).

Tot în spirit morfologist este determinat și subiectul propoziției în situațiile sintactice în care se ia drept bază metodologică forma gramaticală de caz a cuvântului, făcându-se abstracție atât de sensul lui informativ, cât și de raportul morfologic și sintactic (a se vedea: Mătcaș, 1982, p. 78-103). Potrivit unui atare concept, cuvintele subliniate din propozițiile: 1) ***Mie*** *mi s-a întâmplat un caz.*; 2) *Când* ***nouă*** *ni-i dor.; 3)* ***Pe Hartene*** *nu-l tăia capul*… nu sunt considerate subiecte logice și gramaticale numai pentru că nu au forma gramaticală a cazului nominativ. Drept subiecte sunt luate cuvintele: (1) *un caz* (**Un caz** s-a întâmplat mie, mi); (2) *dor* (Când **dor** este nouă, ni); (3) *capul* (***Capul*** nu tăia pe Hartene). Atare subiecte nu sunt motivate sintactic, prin ele doar se denaturează informația generală a propozițiilor. Fiind calificate drept subiecte, ele formează vădite aberații, în pofida faptului că în primele două exemple, evident, este vorba despre starea sufletească a agenților concreți, anunțați prin formele gramaticale ale pronumelor personale la cazul dativ *mie, nouă:* (1) (Mie) ***Eu*** *am fost în starea unei asemenea situații* sau *caz*; (2) *Când (*nouă) ***noi*** *suntem în stare de dor, copleșiți de dor;* în exemplul (3) este vorba despre o acțiune: ***Hartene*** *nu se putea gândi* sau *aștepta la una ca asta.* În situația acestui de-al treilea exemplu*,* funcția sintactică de subiect logic și gramatical este îndeplinită de substantivul cu prepoziție „Pe Hartene", aflat la cazul acuzativ). De fapt, acestea sunt gândurile reale, enunțate de vorbitor

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

și percepute de ascultător (dacă am observat, în ex. (3), analiza morfologistă chiar profanează într-un fel valoarea semantico-sintactică a propoziției: *Capul nu tăia pe Hartene?*).

Așadar, forma gramaticală de caz pentru identificarea subiectului logic în propoziție este ireală și lipsită de relevanță. Categoria gramaticală a cazului nu este o condiție strictă în astfel de situații, întrucât subiectului, în raport cu predicatul, i se cere doar să se acorde în persoană și număr, în situațiile sintactice ale predicatelor verbale, și în gen, număr și persoană, în cele ale predicatelor nominale. Forma gramaticală a cuvântului, aflat în raport gramatical cazual, nu poate fi utilizată în exclusivitate, deoarece în limba română, pentru fiecare valoare a semnificatului cazual, nu dispunem de forme specifice, ca în limba latină, unde cazurile erau ușor delimitate prin desinențe. În limba română s-au format omonimii prin reducerea desinențelor latine și prin fenomenul de sincretism, iar, drept consecință, specificul structural-gramatical s-a diminuat, ceea ce ne-a făcut să conchidem că problema categoriei gramaticale a cazului în limba română, pe cât este de complicată, pe atât este și de simplă: complicată, deoarece nu pot fi definite și determinate formele de bază inițiale, și simplă, doar dacă se susține opinia despre permanenta corelație dintre formă și conținut (Diaconescu, 1989, p. 112).

În limba română, forma gramaticală de caz nu-și are rolul principal la determinarea funcțiilor sintactice. De aceea, privită din punct de vedere logico-semantic, forma cuvintelor evidențiate prin subliniere din exemplul ***Ai casei*** *se adunau în jurul lui Onache* (I. Druță) nu mai este una de genitiv propriu-zis, ci un echivalent funcțional al nominativului. Substantivul cu articol *ai casei* este perceput ca un cuvânt de sine stătător, ca un determinat, și nu ca un determinant. Acest substantiv cu articol îndeplinește funcția de subiect logic și gramatical: *despre cine* este vorba în propoziție? – despre *ai casei*; *ce se spune* despre subiectul *ai casei*? – se adunau.

Și din punct de vedere structural-gramatical este justificată poziția sintactică de subiect a substantivului cu articol *ai casei*, deoarece este cerută de forma gramaticală a verbului-predicat, la numărul plural, persoana a III-a*: Ai casei* ***se adunau*** *în jurul lui Onachi*, dar nu *Ai casei* ***se aduna*** *în jurul lui Onachi.*

Respectiva formă gramaticală de genitiv poate cumula nu numai funcția de subiect, dar și cea de complement indirect (*Am transmis multă sănătate* cui? ***la ai casei***); de complement direct (*Eu i-am găsit* pe cine? ***pe ai casei*** *în câmp*); de nume predicativ al predicatului nominal (*Ei* ***sunt ai casei*** *și îmi sunt tare dragi*) etc.

Menționăm că subiectul logic și gramatical în limba română poate să se exprime și prin celelalte forme cazuale: a) cazul dativ (***Călătorului*** *îi șade bine cu drumul*); *b*) cazul acuzativ (***Pe badea*** *Ion îl cheamă);* ambele subiecte exprimă agentul logic al predicatului.

Așadar, în limba română, forma gramaticală de caz, pentru identificarea subiectului logic, nu poate fi o condiție strict necesară și nici nu poate fi utilizată în exclusivitate. Forma gramaticală a cuvântului, aflată în raport gramatical cazual, nu este primordială, odată ce agentul acțiunii sau stării poate fi anunțat prin orice altă formă de caz, decât numai cea de nominativ (A se vedea „Nota” din subsol!). Spre exemplu, în enunțul *Mie trei litere-mi plac.* (Gr. Vieru), pronumele personal

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

mie, deși este la cazul dativ, exprimă excelent agentul stării și se acordă în număr și persoană cu predicatul (pers. I, sg), îndeplinind funcția sintactică de subiect logic. Forma gramaticală este la cazul dativ, caz oblic, confirmat de regimul structural al verbului care i se subordonează. Aplicând criteriul semantic al sintaxei funcționale, am constatat că funcția de subiect logic este îndeplinită de pronumele personal *mie*, la cazul dativ: ***Mie** îmi plac trei litere. – **Eu** sunt îndrăgostit de trei litere.* sau ***Eu** am o plăcere aparte față de aceste trei litere din alfabet*.[1]

Pe baza celor analizate până acum, susținem că identificarea și definirea subiectului logic în propoziție constituie un proces complex, în ale cărui mecanisme sunt angajate aspectele generale și esențiale ale tuturor compartimentelor limbii, dar ceea ce reunește părțile de vorbire cu părțile de propoziție este planul sintactic, unde calitatea unităților morfologice devine relevantă pentru poziția sintactică de determinat sau determinant. La nivel sintactic, o parte de vorbire, căpătând relevanță comunicativă, își obține rolul și locul ei în sistemul morfologic și sintactic al propoziției și numai ținând cont de specificul fiecăreia, putem determina valorile ei sintactice reale (Ciobanu, 1987, p. 88-89).

Datorită fuziunii organice dintre categoriile morfologice și cele sintactice, multe aspecte, privind identificarea subiectului logic și gramatical, devin dificile. Pentru a depăși aceste bariere, e necesar doar să se conștientizeze că subiectul logic exprimă agentul acțiunii sau stării în propoziție, iar subiectul gramatical se acordă cu predicatul în număr și persoană, dacă este predicat verbal, și în gen număr și persoană, cu cel nominal. Subiectul logic și gramatical nu se manifestă separat, ci simultan, unul prin altul, alcătuind o situație de *idem per idem*, deși sunt noțiuni care diferă.

Subiectul gramatical dispune de o singură situație sintactică, în care se manifestă separat de subiectul logic, și anume atunci când verbul-predicat este la diateza pasivă, iar, drept rezultat, subiectul logic devine complement de agent: ***Florile** sunt udate de elevi* (această formă provine din cea activă − **Elevii** udă *florile)*.

În încheiere, susținem că, la definirea și identificarea subiectului logic în propoziție, este necesar să se țină cont în permanență de relevanța sintactică a cuvântului, dacă are valoare de agent al acțiunii sau stării. Totodată, să se ia în calcul și semnificația relațiilor pe care le contactează cu alte logoforme. Conținutul comunicativ-informativ este definitoriu, dacă este determinat în temeiul întrebărilor corecte din punct de vedere logic și semantic. Cu întrebări morfologice, ale formei structurale, de multe ori putem doar denatura sensul informativ-comunicativ al subiectului logic.

[1] A. A. Potebnea, având la început unele îndoieli cu privire la categoria gramaticală a cazului, îndeosebi cu referire la granițele dintre cazuri, a demonstrat până la urmă complicata corelație dintre sensul general al semnificațiilor cazului și al varietăților lui funcționale. Mai târziu, pe baza tezelor potebniene, profesorul moscovit R. A. Budagov deduce ceea ce caracterizează cu adevărat această categorie gramaticală: „Cazul, din punct de vedere gramatical, este o categorie morfologică, iar, din punct de vedere funcțional, o categorie sintactică.” A se vedea: A. A. Potebnea, *Iz zapisok po russkoi grammatike*. Moscova: Nauka, 1958, p. 67-68; R. A. Budagov, *Shodstva i neshodstva mejdu rodstvennîmi iazîkami.* Moscova: Nauka, 1985, p. 39.

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)

Referințe bibliografice:

BANARU, Victor. *Ocerk po teorii predikativnosti*. Chișinău: Știința, 1973.

CARTALEANU T., CIOBANU, M., COSOVAN, O. *Limba și literatura română*, clasa a VII-a. Chișinău: Știința, 2018.

CIOBANU, Anatol. *Sintaxa și semantica.* Chișinău: Știința, 1987.

COȘERIU, Eugen. *Prelegeri și conferințe (1992-1993).* Iași, 1994.

DIACONESCU, Ion. *Probleme de sintaxă a limbii române actuale*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

MĂTCAȘ, Nicolae. *Școală a gândului.* Chișinău: Lumina, 1982.

POPESCU, Ștefania. *Gramatica practică a limbii române*. București: Editura Orizonturi, 1995.

Notă: Articolul a fost realizat în cadrul proiectului de cercetare 20.80009.1606.01 *Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene*, Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu" al MECC.

BDD-A33090 © 2021 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:57 UTC)